

ЛИТЕРАТУРЕН
ИНСТИТУТ
Ф. № 82
ИНВ. № 73

ИНСТИТУТ ЗА
ЛИТЕРАТУРА

ДИМИТЪР ЛАЗ. ПИЦИН.

Роден в Банско през 1913 год. Учител по физика в Средното техническо училище в Банско.

Към 1928 год. Вапцаров изнесе сказка пред учениците в Банско, а през 1932 год. говори пред учениците на гимназията в Горна Джумая, на тема: "Христо Ботев като поет и революционер".

Когато беле домел в България руския пратеник Соболев през 1939 год. Вапцаров дойде в Банско, за да събира подписи от населението за склъчване на пакт със СССР. Привидно казвал, че домел тука да си отпочине и да върши културна работа, а целта му бе да събира подписи. Тогава той бе обискиран и у него намерили стихотворението "Селска хроника" заради което бе привлечен в съд. За вечно лице бе призван представител от Писателския съюз.

Вапцаров свика на няколко пъти завършили ученици и учители в Популярната банка, за да бъде подготвена любителска трупа, която да изнесе литературно-музикална вечеринка. Пригответяхме се десетина дни. Подготвяхме хорова "Елате ни вижте" от Ив. Вазов. Програмата бе подготвена изключително от него. Полицията, обаче, забрани вечеринката, заради марша на Популярната банка, понеже в него веел опасен дух.

След туй Вапцаров повика участниците за опознаване в местността "Св. Димитър", на час и половина далеч от Банско, в полите на Пирина. На това нелегално събрание се събрахме двайсетина младежи и учители. Отдохме на групи на определеното място. Там, под дъбовите на поляната, той описа международното положение, положението в СССР, мисията на Соболев и посочи къде са интересите на нашата страна. Даде кратки напътствия какви да бъдат отношенията ни с официалната власт и как да провеждаме прогресивна линия посредством културно-просветна дейност. Декламира две свои стихотворения в ръкопис: "Родина" и "Илинденска", които влязоха в сборката му.

Беле много сладкодумен и майстор-рецитатор. Езикът му бе чист български. Макар да беле в групата на Венко Марковски, той се чувствувале нещо неразделно от българския народ. Имале някаква романтика към македонския си произход. Тогава го запитам: "Как мислил ти за Вардарска и Егейска Македония?" Той отговори: "За това Съветският съюз ще разреши най-правилно тоя въпрос. Ние ще си бъдем такива, каквито сме си сега".

На тая среща Вапцаров давале тон на игрите: създавале сърдечна другарска атмосфера. Той имале безгранична вяра в човека, затуй прояви дори непредпазливост в нашия край.

Записан разговор в гр. Банско на 4 октомври 1946 год.

ИНСТИТУТ ЗА
БЪЛГАРСКА
ЛИТЕРАТУРА